ОСТАННІ НОВИНИ

- 00:05 ЧС-2026: результати та відеоогляди матчів, розклад телетрансляцій в Україні
- 23.06 22:01 Ніжні оладки з кабачків: один спосіб допоможе зробити їх ідеальними
- 23.06 21:58 Український криптомільярдер придбав частку в Sprite: що відомо
- 23.06 21:38 Аріана Гранде розірвала роман: чому згоріли три роки кохання
- 23.06 21:04 Юнілейну Національну премію «Українська пісня року» буде прирочено до 35-річчя Незалежності України. — Михайло Поплавський
- 23.06 21:01 Це найкращий спосіб збереження кави: як не зіскувати смак та аромат улюбленого напою
- 23.06 Майже два роки жили

«Єдиний шанс уникнути нинішньої війни ми мали в 2001 році»: Володимир Горбулін розповів, що тоді завадило Україні вступити до НАТО

ІСТОРІЯ СУЧАСНОСТІ

12.20 — 3 лютого 2023

Ігор ОСИПЧУК, «ФАКТИ»

— Станом на 2001 рік стосунки між Україною та США були такими, що вступ нашої країни до НАТО не виникав в денних сумнівів, — заявив **відомий державний діяч і науковець Володимир Горбулін** на презентації книги «Над прірвою. 200 днів російської війни», яку він написав разом з відомим експертом в галузі оборони Валентином Бадрадком. Книга написана в вересні, але і презентація (на ній був присутній кореспондент «ФАКТИ») відбулася тільки зараз. Немає сумнівів, що якби Україна була членом НАТО, російський диктатор путін не наважився б розв'язати нинішню війну. Що стало на перешкоду вступу України до Північноатлантичного альянсу? Про це на презентації розповів безпосередній учасник багатьох переговорів між Україною та США в часи президентства Леоніда Кучми Володимир Горбулін.

«Я довіряю вам особисто, але я не довіряю тому, що відбулося в вашій країні», — сказав мені посол США"

— Після своєї перемоги на президентських виборах в 1994 році Леонід Кучма запросив мене очолити Раду національної безпеки і оборони України, — розповів на презентації Володимир Горбулін. — Восени 1996 року в поїздці у відрядження в США. Звідти привіз три важливі домовленості. Перша — про спрагелічне партнерство між нашими країнами. Друга — створення Комісії Кучма — Гор (займалась питаннями оборони, безпеки, економіки, гуманітарними). І третя — спрямня Сполученими Штатами підписанню Хартії про особоле партнерство між Україною та НАТО (цей документ було підписано у 1997-му). В подальшому ну домовились з США про співробітництво по дуже багатьох питаннях. Станом на 2001 рік стосунки між Україною та Сполученими Штатами були такими, що вступ нашої країни до НАТО не виникав в денних сумнівів. На жаль, в наступному році з'явилась дезінформація про те, що Україна буцімто продала радіолокаційний комплекс «Кольчуга» в Іран. Це вигадана історія несподівано стала всесвітньо відомою.

Нагадаємо, весною 2002 року екскаймор Управління державної охорони України Микола Мельниченко, якого підозрюють у співпраці з ФСБ росії, два свідчення в США на засідання Великого журі суду міста Сан-Франциско. Цей персонаж розповів, що на аудіоплівках, які він буцімто таємно записав у кабінеті президента України Леоніда Кучми, є запис розмови між Кучмою та смільчаком «Хрусткенсюпу» Валерієм Малєєвим про планиі продажу Ірану українських радіолокаційних комплексів «Кольчуга». Через ці заяви Мельниченка виник скандал світового масштабу, який завдав сильного удару як по іміджу Кучми, так і Україні.

У 1997 році в Мадриді було підписано Хартію про особливе партнерство між Україною та НАТО. Фото з відкритих джерел

— Я тоді очолював Державну комісію з питань оборонно-промислового комплексу, — згадує Володимир Горбулін. — Вона розміщувалась в будинку Кабінету Міністрів України. Увечері мені зателефонував тодішній посол Сполучених Штатів Карлос Паскуаль, сказав що хоче зустрітись. «Будь ласка. Коли?» — «Завтра прийду до вас о 8 годині». Я знову спитав: «Коли?» — «О 8 годині».

Треба було зробити певні кроки для організації цієї зустрічі. Українські спеціальні служби пішли назустріч — нам виділили кімнату, яка не прослуховувалась. Під час розмови я доводив послу, що ми нікому не продавали «Кольчугу» — якщо б продали, то я обов'язково про це знав би. Це перше. Друге: якщо все ж продаж відбувся, то це приватна операція невідомих мені структур, наплітав я. Навмисно ми ніколи нічого не робили, щоб зашкодити Сполученим Штатам. Розмова з Карлосом Паскуалем тривала 2.5 години. Але мої слова його, на жаль, не переконали. «Я довіряю вам особисто, але я не довіряю тому, що відбулося в вашій країні», — підсумував він. Почуття таке було дуже непрємно. Це історія поставила питання в стосунках України зі Сполученими Штатами.

І все ж, не дивлячись на проблеми, які виникли через ситуацію зі звинуваченнями у продажі «Кольчуги» Ірану, нам у 2003 році вдалося організувати Національний центр з питань євроатлантичної єдиності (цей центр було закрито в 2010 році, коли президентом України став Віктор Янукович).

Важливо розуміти, що Захід побоювався нашого вступу до Північноатлантичного альянсу, бо це буцімто могло призвести до війни з росією. Але, хочу ми й не вступили в НАТО, путін все одно розв'язав війну. Зараз Збройні Сили України — одна з найкращих армій в Європі, і це не може не зацікавити НАТО (це моя особиста думка). На мій погляд, почалася світова війна — це не перебільшення. Неодмовно було названо, скільки країн підтримують в рамках контактної групи допомоги Україні в форматі «Рамштайн» — 59. Навколо росії згуртувалася інша коаліція — Північна Корея, Нікарагуа, Іран... В цій війні вирішується доля людства на перспективу — яким буде світовий порядок.

Володимир Павлович висловив свою думу й з приводу того, що можна буде вважати перемогою України у війні. *«Перемогу буде досягнуто тоді, коли Україна зможе жити і розвиватися не маючи загрози нападу північно-східного сусіда»*, — зазначив Горбулін.

Володимир Горбулін: «Перемогу буде досягнуто тоді, коли Україна зможе жити і розвиватися не маючи загрози нападу північно-східного сусіда». Фото НАН України

«Як тільки позиції Кучми ослабли, спецслужби росії накинули на Україну зашморг»

— Був єдиний шанс уникнути нинішньої війни — вступити в НАТО, — вважає **співавтор книги директор неурядової організації «Центр досліджень армії, конверсії та роззброєння» Валентин Бадрак**. *— Ми мали цей шанс ще в 2001 року. Спрямтлова для цього ситуація почала мінятися на несприятливу, коли в останні дні листопада 2000-го почався так званий «Кучмагейт» — «касетний скандал», який вчинив в результаті оприлюднення тодішнім спікером Верховної Ради Олександром Морозом «плівок Мельниченка». Ці записи* (тепер, сфальсифіковані. — **Авт.**) *були підстаеи вуснутиу звинувачення на адресу президента та деяких інших високопосадовців в причетності до вбивства журналіста Георгія Гонгадзе. Позиції Кучми стали слабкішими, певно, він був розлублений тим, що сталося. Цим негайно скористалася росія. Вже у лютому 2001-го відбулася зустріч Кучми з путіним в Дніпропетровську (нин Дніпро). Результатом стали домовленості у співробітництві в космонавтиці та ряді інших питань. Тоді ж генеральний директор «Хрусткенсюпу» Валерій Малєєв підписав угоду з керівником «Рособоронекспорту» Андрієм Бєльяниновим про співпрацю. Ситуація ще більш погіршилася для України після свідчень Мельниченка у 2002 році, щодо «Кольчуг» для Ірану. Становищем продовжила користатися росія: вона добилася домовленість з Україною про співпрацю в галузі військових технологій. Незабаром путін публічно заявив про «єдиний оборонний простір».*

Валентин Бадрак додав, що українська перемога у нинішній війні — це звільнення окупованих росією територій. А перемога світового співтовариства (бо путін пішов війною проти всього цивілізованого світу) — це ядерне роззброєння росії та її технологічне стримування. Ці заходи потрібні, щоб уникнути нової війни.

Про стан ворожої армії, про прогнози подальшого розвитку подій на фронті та про постачання нам західної зброї читайте в ексклюзивному інтерв'ю першого заступника голови парламентського комітету з питань національних, оборони й розвідки, Героя України, колишнього командира 95-ї бригади окремої десантно-штурмової й колишнього командувача Десантно-штурмових військ ЗСУ, генерал-лейтенанта ЗСУ Михайла Забродського.

> *Читайте також: «Наприкінці літа росіяни можуть наважитися на фінальну спробу взяття Києва», — американський військовий експерт Філіп Карбер*

Читайте нас у Facebook

До змісту розділу

Подяковано помилку? Виділіть її та натисніть CTRL+Enter
Друкована версія | Лист редакторові | Поскаржитися
Поділитися 0 | Поділитися | Твітнути

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Тельцям — «Король Пентаклів»: та фінансова стабільність, Левам — «Сила» та контроль над ситуацією: таро-прогноз на 12 червня

Вівсяна чи кіщі: експерти назвали найкращий сніданок для здоров'я

Гроша допомога для людей з інвалідністю: кому виплатять 10 800 грн

Чи виїхав Поплавський з України: Зібрав розкоше правду про втечу

Новини партнерів

© 1997—2026 «Факти та коментарі»
Усі права на матеріали сайту охороняються у відповідності до законодавства України.
Матеріали під рубрикою «На правах реклами», «Реклама», а також позначені символом ® публікуються в якості реклами та мають інформаційно-комерційний характер.

ПОПУЛЯРНЕ

1. Батько лишив Грушевському стільки грошей, що той побудував шестиповерхові будинок і училище: вийшла книга про українську інтелігенцію початку XX століття — 30 травня 2026 12:24
2. «Мене називають стервою»: суддя, яка працювала на фсб, отримала 15 років ув'язнення за держзраду в умовах воєнного часу — 6 червня 2026 12:50
3. «Наше завдання — повертати у вертикальному положенні й без памперсів»: 70-річний інструктор ЛФК про боротьбу з погаиою генетикою та гіжками — 7 червня 2026 12:25
4. Вбивця мав з собою два зображення Петлюри, але спитав: «Ви Петлюра?» — і після ствердної відповіді почав стріляти: 100 років тому загинув лідер УНР — 25 травня 2026 12:24
5. «Ми заходили на позиції, які знищувалися в нуль»: зірка «Ти — космос» Володимир Кравчук про роки на фронті — 28 травня 2026 12:24

Найкращі матеріали за місяць

Погода
Київ
волость:

тиск:

вітер:

Погода на 10 днів від sinoptik.ua

БІЛЬШЕ У РОЗДІЛІ

- Вбивця мав з собою два зображення Петлюри, але спитав: «Ви Петлюра?» — і після ствердної відповіді почав стріляти: 100 років тому загинув лідер УНР — 25 травня 2026 12:25
- Священник скоював релігію в ящику з вуглями, але експедиція знала, де її шукати: в Києві презентували факсимле Туровського Євангелія XI століття — 20 травня 2026 12:24
- Мазепа зустрічався з королем Швеції у селі, де сталося диво: у Києві відкрилася виставка, експонат якої має до цього причетність — 6 травня 2026 12:15
- Поки одні дискутували, як назвати український парламент, письменники і адвокат за рубль опублікували оголошення про створення Центральної Ради — 25 березня 2026 12:22
- Загинули в нерівному бою 224 воїни: в Києві показали релігію, яка дивом збереглася після запеклої битви — 22 жовтня 2025 12:22